

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2025

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Διομήδης Σπινέλλης, επίτιμος Πρόεδρος της ΕΕΛΛΑΚ, στη συζήτηση σχεδίου νόμου για τη Διακυβέρνηση Δεδομένων στη Βουλή των Ελλήνων

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών – ΕΕΛΛΑΚ κλήθηκε από την Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων την Τετάρτη 19 Μαρτίου 2025 να παρουσιάσει τις θέσεις του σχετικά με το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τη Διακυβέρνηση Δεδομένων. Την ΕΕΛΛΑΚ εκπροσώπησε στην συνεδρίαση ο επίτιμος Πρόεδρος Διομήδης Σπινέλλης, Καθηγητής Τεχνολογίας Λογισμικού στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Καθηγητής Αναλυτικής Λογισμικού στο Τμήμα Τεχνολογίας Λογισμικού στο Πολυτεχνείο του Ντελφτ και διευθυντής του εργαστηρίου Επιχειρηματικής Αναλυτικής (BALab).

[Ο κ. Σπινέλλης παρουσίασε](#) συνολικά τις προτάσεις της ΕΕΛΛΑΚ ανά άρθρο του σχεδίου νόμου ενώ απάντησε και σε ερώτηση της κ. Τσαπανίδου βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ Π.Σ. σχετικά με το βαθμό που το σχέδιο νόμου προάγει τη διαφάνεια και τα ανοιχτά δεδομένα. Συγκεκριμένα, ο κ. Σπινέλλης ανέφερε ότι οι προτάσεις της ΕΕΛΛΑΚ που επισυνάπτονται στο παράρτημα συμβάλλουν στη βελτίωση του σχεδίου νόμου και υπογράμμισε ότι θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική τη στρατηγική προτεραιοποίηση στη δημοσίευση δεδομένων, διότι, σε αντίθεση με την υπάρχουσα μαξιμαλιστική τάση, θα διευκολύνει την υλοποίηση των πιο σημαντικών δράσεων.

Για την τεκμηρίωση των θέσεων του Οργανισμού μας η ΕΕΛΛΑΚ υπέβαλε επιπλέον στην κοινοβουλευτική επιτροπή αναλυτικό γραπτό υπόμνημα με τα σχόλια και τις προτάσεις του Οργανισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπόμνημα με τα σχόλια και τις προτάσεις του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών – ΕΕΛΛΑΚ για τη Διακυβέρνηση Δεδομένων

ΜΕΡΟΣ Α' - Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/868

Άρθρο 3 - Αρχή της εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού διάθεσης

Σχόλιο: Το άρθρο παραπέμπει στην αρχή της "εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού διάθεσης" του άρθρου 63 του ν. 4727/2020, αλλά δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα εφαρμογής της αρχής αυτής.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου που θα ορίζει: "Οι φορείς του δημοσίου τομέα οφείλουν να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν στους ιστοτόπους τους σχέδιο δράσης για την εκ σχεδιασμού και εξ ορισμού διάθεση των δεδομένων τους εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Το σχέδιο περιλαμβάνει τουλάχιστον: α) κατάλογο δεδομένων προς διάθεση, β) χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, γ) πρότυπα και μορφότυπους που θα ακολουθηθούν και δ) διαδικασίες ανωνυμοποίησης όπου απαιτείται."

Άρθρο 5 - Αρμόδιοι φορείς για περαιτέρω χρήση δεδομένων

Σχόλιο: Η παρ. 2 επιτρέπει την ανάθεση αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης χωρίς να προβλέπει σαφή κριτήρια για αυτή την ανάθεση.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η τροποποίηση της παρ. 2 ως εξής: "Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του οικείου φορέα του δημοσίου τομέα, μπορεί να ανατίθεται η αρμοδιότητα χορήγησης ή άρνησης πρόσβασης για περαιτέρω χρήση δεδομένων στον αρμόδιο φορέα της παρ. 1, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του, εφόσον συντρέχουν τεκμηριωμένοι λόγοι αδυναμίας του φορέα να διαχειριστεί αποτελεσματικά τέτοια αιτήματα ή απαιτείται εξειδικευμένη τεχνική υποστήριξη. Η απόφαση ανάθεσης αναρτάται υποχρεωτικά στον ιστότοπο του φορέα και στο ενιαίο σημείο πληροφόρησης του άρθρου 6."

Άρθρο 6 - Ενιαίο σημείο πληροφόρησης

Σχόλιο: Το άρθρο δεν καθορίζει με σαφήνεια τις προδιαγραφές του ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου: "3. Το ενιαίο σημείο πληροφόρησης υλοποιείται με τη μορφή διαδικτυακής πύλης που περιλαμβάνει τουλάχιστον: α) κατάλογο των διαθέσιμων συνόλων δεδομένων ανά φορέα, β) διαδικασίες και όρους πρόσβασης, γ) μηχανισμό υποβολής αιτημάτων, δ) υπόδειγμα συμφωνητικού για την περαιτέρω χρήση, ε) κατάλογο των αποφάσεων χορήγησης ή άρνησης πρόσβασης και στ) πληροφορίες σχετικά με τις προσφυγές κατά των αποφάσεων. Η διαδικτυακή πύλη πρέπει να είναι πλήρως προσβάσιμη σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα προσβασιμότητας."

Άρθρο 10 - Μητρώο αναγνωρισμένων οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων

Σχόλιο: Το άρθρο δεν προβλέπει τη δημοσιοποίηση και διαφάνεια των δραστηριοτήτων των οργανώσεων αλτρουισμού δεδομένων.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου: "4. Οι αναγνωρισμένες οργανώσεις αλτρουισμού δεδομένων οφείλουν να δημοσιεύουν ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων στον ιστότοπό τους και στο Μητρώο. Η έκθεση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: α) περιγραφή των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί, β) τις χρήσεις και τους σκοπούς για τους οποίους διατέθηκαν, γ) τα οφέλη που προέκυψαν για το δημόσιο συμφέρον και δ) τα μέτρα προστασίας που εφαρμόστηκαν. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης δημοσιεύει ετήσια συγκεντρωτική έκθεση αξιολόγησης του αλτρουισμού δεδομένων στην Ελλάδα."

Άρθρο 11 - Πρόστιμα

Σχόλιο: Η κλιμάκωση των προστίμων είναι αρκετά υψηλή για νεοφυείς επιχειρήσεις και μικρές οργανώσεις, ενώ δεν προβλέπονται εναλλακτικά μέτρα συμμόρφωσης πριν την επιβολή προστίμων.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου μετά την παρ. 5: "5Α. Πριν την επιβολή προστίμου, η αρμόδια αρχή δύναται να απευθύνει σύσταση συμμόρφωσης στον παραβάτη, τάσσοντας προθεσμία συμμόρφωσης έως τρεις (3) μήνες, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της παράβασης και το μέγεθος του παραβάτη. Για νεοφυείς επιχειρήσεις, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, τα πρόστιμα των παρ. 2 έως 4 μειώνονται κατά 50%, εφόσον η παράβαση δεν είναι εκ προθέσεως και δεν προκάλεσε σημαντική βλάβη."

Άρθρο 13 - Ορισμός Υπεύθυνου για τη Χρήση Δεδομένων

Σχόλιο: Το άρθρο δεν προβλέπει εξειδικευμένη κατάρτιση για τους Υπεύθυνους Χρήσης Δεδομένων ούτε τη συνεργασία τους με τους Υπεύθυνους Προστασίας Δεδομένων.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου: "3. Οι Υπεύθυνοι για τη Χρήση Δεδομένων λαμβάνουν υποχρεωτικά εξειδικευμένη κατάρτιση σε θέματα διακυβέρνησης δεδομένων, τεχνικών ανωνυμοποίησης και ασφάλειας δεδομένων, εντός έξι (6) μηνών από τον ορισμό τους. Οι Υπεύθυνοι για τη Χρήση Δεδομένων συνεργάζονται στενά με τους Υπεύθυνους Προστασίας Δεδομένων του φορέα τους για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την παροχή πρόσβασης για περαιτέρω χρήση."

Άρθρο 14 - Εθνική Στρατηγική για τα δεδομένα του δημοσίου τομέα

Σχόλιο: Η διαδικασία κατάρτισης της Εθνικής Στρατηγικής δεν περιλαμβάνει υποχρεωτικά δημόσια διαβούλευση και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου μεταξύ των παρ. 3 και 4: "3Α. Πριν την έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής, το σχέδιο αυτής τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων (4) εβδομάδων. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης διοργανώνει τουλάχιστον μία ανοικτή ημερίδα διαβούλευσης σε κάθε Περιφέρεια με συμμετοχή δημόσιων φορέων, επιχειρήσεων, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, ερευνητικών κέντρων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Μετά την ολοκλήρωση της κάθε διαβούλευσης, δημοσιεύεται έκθεση αποτελεσμάτων με τις βασικές παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν και τον τρόπο αξιοποίησής τους στο opengov.gr."

Άρθρο 15 - Συντονιστική Επιτροπή για τα δεδομένα του δημοσίου τομέα

Σχόλιο: Η σύνθεση της Συντονιστικής Επιτροπής δεν περιλαμβάνει εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, του ακαδημαϊκού και ερευνητικού χώρου ή εμπειρογνώμονες σε θέματα ανοικτών δεδομένων και προστασίας δεδομένων.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η τροποποίηση της παρ. 3 με προσθήκη νέων μελών: "στ) Δύο εκπρόσωπους της ακαδημαϊκής κοινότητας με εξειδίκευση στα ανοικτά δεδομένα, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση της Συνόδου Πρυτάνεων και της Συνόδου Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων μετά από ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ζ) Έναν εκπρόσωπο της Αρχής

Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Αρχής, η) Έναν εκπρόσωπο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ανοικτών δεδομένων και της ανοικτής διακυβέρνησης, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης μετά από ανοικτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος."

Πρόταση προσθήκης νέας παραγράφου: "9. Η Συντονιστική Επιτροπή συγκροτεί ομάδες εργασίας για την επεξεργασία ειδικών θεμάτων, στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν και εμπειρογνώμονες εκτός της επιτροπής. Οι ομάδες εργασίας υποβάλλουν εκθέσεις και προτάσεις στην Επιτροπή. Η Συντονιστική Επιτροπή δημοσιεύει ετήσια έκθεση πεπραγμένων στον ιστότοπο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στο ενιαίο σημείο πληροφόρησης του άρθρου 6."

Άρθρο 16 - Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Σχόλιο: Οι εξουσιοδοτικές διατάξεις δεν προβλέπουν χρονοδιάγραμμα για την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων, με κίνδυνο καθυστέρησης της εφαρμογής του νόμου.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου: "7. Οι υπουργικές αποφάσεις των παρ. 1 έως 6 εκδίδονται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση μη έκδοσης εντός της προθεσμίας αυτής, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης δημοσιεύει στον ιστότοπό του έκθεση αιτιολόγησης της καθυστέρησης και αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα έκδοσης."

Πρόταση για προσθήκη νέου άρθρου

Προτείνεται η προσθήκη νέου άρθρου που θα προωθεί την αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου:

"Άρθρο 16Α - Ετήσια Αξιολόγηση της Εφαρμογής

1. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συντάσσει και δημοσιεύει ετήσια έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής του παρόντος νόμου, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον: α) Στατιστικά στοιχεία για τα αιτήματα πρόσβασης για περαιτέρω χρήση που υποβλήθηκαν, εγκρίθηκαν ή απορρίφθηκαν β) Καταγραφή των κύριων εμποδίων και προκλήσεων στην εφαρμογή του νόμου γ) Βέλτιστες πρακτικές από την εφαρμογή του νόμου δ) Δείκτες επίδοσης σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων ε) Προτάσεις βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου
2. Η έκθεση υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής και δημοσιεύεται στο ενιαίο σημείο

πληροφόρησης του άρθρου 6.

3. Κάθε δύο (2) έτη διοργανώνεται ανοικτή συνάντηση εργασίας με συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών για την αξιολόγηση της εφαρμογής του νόμου και την ανταλλαγή εμπειριών."

ΜΕΡΟΣ Β' - Ορισμός αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/903

Άρθρο 20 - Ηλεκτρονική εφαρμογή "my street" για έλεγχο της αυθαίρετης χρήσης κοινόχρηστων χώρων

Σχόλιο: Η ηλεκτρονική εφαρμογή "my street" παρουσιάζει σημαντική ευκαιρία για ενίσχυση της συμμετοχικής διακυβέρνησης, αλλά δεν προβλέπονται μηχανισμοί ανατροφοδότησης προς τους πολίτες και διαφάνειας στη διαχείριση των καταγγελιών. Επίσης, ο πιο σχετικός φορέας του δημοσίου να αναπτύξει την εφαρμογή είναι το «Ελληνικό Κτηματολόγιο» που διαθέτει όλα τα απαιτούμενα δεδομένα και τη σχετική τεχνογνωσία, εάν απαιτείται, μπορεί να συνεργαστεί και με το «Ελληνικό Κέντρο Διαστήματος».

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η τροποποίηση της παρ. 2 ως εξής: Η εφαρμογή της παρ. 1, η οποία αναπτύσσεται από το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) «Ελληνικό Κτηματολόγιο» και συντηρείται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, είναι ανοιχτού λογισμικού, διατίθεται δωρεάν για όλες τις «έξυπνες» συσκευές, στο πλαίσιο της εφαρμογής διατίθενται από το «Ελληνικό Κτηματολόγιο» μητρώο οδών και αριθμών και μητρώο τοπωνυμίων που επικαιροποιούνται σε εύλογο χρονικό διάστημα όταν προκύπτουν αλλαγές. Ο ενδιαφερόμενος πολίτης δύναται να αναζητά πληροφορίες για τις παραχωρήσεις δημοσίου χώρου μέσω ειδικά διαμορφωμένου χάρτη με περιγραφικά και γεωχωρικά δεδομένα της εκάστοτε περιοχής του κάθε Δήμου και να υποβάλλει τη σχετική καταγγελία.

Πρόταση τροποποίησης: Προτείνεται η προσθήκη νέας παραγράφου: "5. Η εφαρμογή "my street" περιλαμβάνει υποχρεωτικά λειτουργία ενημέρωσης των πολιτών για την πορεία των καταγγελιών τους και τις ενέργειες της αρμόδιας αρχής. Κάθε δήμος δημοσιεύει ανά τρίμηνο συγκεντρωτικά, ανωνυμοποιημένα στατιστικά στοιχεία για τις καταγγελίες που έλαβε και τις ενέργειες στις οποίες πρόβη. Τα δεδομένα των καταγγελιών, αφού υποστούν κατάλληλη ανωνυμοποίηση, διατίθενται ως ανοικτά δεδομένα μέσω του data.gov.gr σε μηχαναγνώσιμη μορφή."

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ ιδρύθηκε το 2008, σήμερα αποτελείται από 37 Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και κοινωφελείς φορείς. Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ έχει ως κύριο στόχο να συμβάλλει στην ανοιχτότητα και ειδικότερα στην προώθηση και ανάπτυξη των Ανοιχτών Προτύπων, του Ελεύθερου οΛογισμικού, του Ανοιχτού Περιεχομένου, των Ανοιχτών Δεδομένων και των Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής

στο χώρο της εκπαίδευσης, του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα φιλοδοξεί να αποτελέσει κέντρο γνώσης και πλατφόρμα διαλόγου για τις ανοιχτές τεχνολογίες. Ανάμεσα στους φορείς που συμμετέχουν στον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ είναι τα πιο πολλά ελληνικά Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα, ενώ για την υλοποίηση των δράσεων της ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ βασίζεται στην συνεργασία και ενεργή συμμετοχή των μελών της και της ελληνικής κοινότητας χρηστών και δημιουργών Ελεύθερου Λογισμικού, Ανοιχτού Περιεχομένου και Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής. Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ εκπροσωπεί τα Creative Commons (wiki.creativecommons.org/Greece), είναι ιδρυτικό μέλος του COMMUNIA (www.communia-association.org), είναι ο ελληνικό κόμβος για το Open Data Institute (opendatainstitute.org), και είναι μέλος του Open Budget Initiative (internationalbudget.org/what-we-do/major-ibp-initiatives/open-budget-initiative).

Επικοινωνία: Κλειώ Καζάνα 210 2209380, info@eellak.gr